

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

České Budějovice

Inspekční zpráva

1. mateřská škola Chlum u Třeboně

Sídliště F. Hrubína 371, 378 04 Chlum u Třeboně

Identifikátor zařízení: 600 059 677

Zřizovatel: Obec Chlum u Třeboně, Obecní úřad, Náměstí 115, 378 04 Chlum u Třeboně

Školský úřad Jindřichův Hradec, Sládkova 319/II, 377 01 Jindřichův Hradec

Termín konání orientační inspekce: 22. - 24. květen 2000

Čj.	077 162/2000-1301
Signatura	og3at110

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Ve dvou třídách mateřské školy je zapsáno celkem čtyřicet osm dětí, které sem docházejí z Chlumu a okolních obcí. Protože v obci ani v její blízkosti nejsou jesle, navštěvují předškolní zařízení také děti mladší tří let. V letošním školním roce zde učí začínající pan učitel. Jeho přítomnost je pro školu velmi přínosná, neboť ozvláštňuje a obohacuje prostředí o mužský prvek, se kterým se děti v předškolním věku setkávají jen velmi zřídka.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Plánování a příprava vzdělávací činnosti

Předškolní zařízení se řídí schváleným Programem výchovné práce čj. 33 483/83-201. Vlastní programový materiál se dále opírá o roční plán školy. Měsíční plány zahrnují navíc týdenní bloky. Úkoly v nich obsažené se týkají pouze řízených činností. V jedné třídě se činnosti střídají pravidelně, podle stanoveného rozvrhu, v druhé třídě jsou zařazovány nahodile. Denní režim udává jen intervaly mezi jídly, jakým způsobem děti tráví čas a čím se po celý den zabývají, nejsou rodiče informováni.

Řízené činnosti byly plánovány velmi dobře, spontánní dobře. Celkově jsou plánování a příprava vzdělávací práce hodnoceny jako velmi dobré.

Podmínky vzdělávací činnosti

Výchovně vzdělávací práci zajišťují čtyři pedagogové. Tři s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí, začínající učitel odborné vzdělání ani praxi nemá. Tento nedostatek je zcela vyvážen jeho pěkným vztahem k dětem a velkou dávkou empatie. Děti ho mají rády, velmi dobře s ním spolupracují. Metodicky ho vede třídní učitelka.

Montovaná budova je v současné době v dobrém technickém stavu. Průběžně v ní probíhají úpravy a modernizuje se. Každá třída využívá jednu velkou místnost, opticky rozdělenou na dvě části. Jedna je opatřena dětským nábytkem a druhá je využívána současně jako herna, pracovna a ložnice. Prostory jsou velké, slouží dobře řízeným i spontánním činnostem. Poskytují dostatek volného místa také pro pohybové aktivity. Místnosti jsou opatřeny sice starým, ale zdařilými úpravami zmodernizovaným nábytkem. Dětské knihovny se nacházejí ve třídách, pedagogická literatura je soustředěná ve sborovně. Knihovny však nejsou inovovány, chybí zejména současná odborná literatura.

Strava se vaří přímo v budově školy, děti tedy dostávají jídlo teplé, vkusně upravené a v dostatečném množství. První den inspekce bylo v budově velmi chladno, učitelky ale dbaly na to, aby děti byly stále vhodně oblečené a neprochladly. V umývárkách tekla pouze studená voda. V obou třídách fungoval pitný režim. K dispozici však byly pouze tři hrnečky a způsob jejich mytí také neodpovídal hygienickým zásadám.

Velmi dobré personální a materiální zabezpečení spolu dobrým psychohygienickým prostředím vytvořilo dobré podmínky pro vzdělávací činnosti.

Řízené činnosti

Všechny sledované řízené činnosti byly organizované frontálně se všemi dětmi. Přesto však byly funkční a přinesly očekávaný výsledek. U starších dětí byly řazeny dvě programově řízené činnosti těsně za sebou. Předem připravené učební pomůcky byly funkční, ve správné velikosti

a v dostatečném množství. Všechny činnosti byly organizovány v přiměřeně dlouhém časovém prostoru. Děti tedy měly čas na seznámení s činností, dostatečné procvičení i pozvolné dokončení práce. Učitelé respektovali individuální tempo a ve svých nárocích zohlednili také osobité zvláštnosti a potřeby dětí.

Děti byly motivovány mimo jiné také systematicky sestavenými soubory hraček, které byly určitým nástrojem k pozitivnímu ovlivnění vývoje, působily na oblast poznávání a rozvoje.

Ve věkově nesourodé skupině se starší děti učily vztahu k mladším. Byly vedeny k vzájemnému pomáhání, ale také respektovat se mezi sebou. Právě činnosti založené na vzájemné spolupráci, např. sebeobslužné, podporovaly dobré vztahy mezi dětmi.

V sebeobslužných dovednostech se učitelé snažili, aby děti byly co nejvíce samostatné a soběstačné. Děti si již dovedly svléknout před cvičením svrchní oděvy a urovnané je uložit na opěradla židlí. V šatně si ukládaly věci na svá místa označená vlastní značkou. Došlo již k osvojení základních hygienických návyků v umývárně a na toaletách. Učitelé dbali, aby tyto návyky děti uplatňovaly. Mladší děti všechny tyto dovednosti zvládly s občasnou dopomocí dospělého.

V tělesné výchově věnovali učitelé velkou péči tělesnému vývoji a rozvoji pohybů. Upevňovali a dále rozvíjeli základní návyky pro správné držení těla a snažili se o zpřesňování pohybů paží a těla. Prostřednictvím v závěru zařazených pohybových her bylo uvolněno napětí dětí a současně tak byly zbaveny ostychu. Hry a cvičení úspěšně přispěly k rozvoji jemné i hrubé motoriky, koordinaci pohybů, rovnováhy a orientaci v prostoru.

V rozumových a poznávacích činnostech učitelka s dětmi pracovala takovým způsobem, že si osvojovaly trvalé poznatky. Použila učební pomůcky, které podnítily zájem dětí, rozvíjely jejich pozorovací schopnosti a myšlenkové operace. Její činnost byla vedena snahou vytvořit u dětí z již dříve získaných i nově nabytých poznatků určitou soustavu, která je předpokladem pro pozdější vzdělávání. Avšak zařazením dvou programově řízených činností za sebou byly děti v druhé polovině již unavené a obtížně se soustředily.

Celkově velmi dobré hodnocení řízených činností bylo důsledkem velmi dobré organizace a motivace, ale i vynikajících vzájemných vztahů ve třídách.

Spontánní činnosti

Veškeré sledované spontánní činnosti probíhaly ve skupinách tvořených třemi až čtyřmi dětmi. Své uplatnění měly v ranních hrách a dopoledních činnostech. Byly organizovány ve volném prostoru, na koberci, u stolů a v hracích koutech. V důsledku výborných prostorových podmínek si děti vzájemně nepřekážely, skupiny si mohly hrát odděleně a nerušit se ani při pohybových aktivitách, které probíhaly paralelně s hrami.

K rozvoji spontánních činností byly děti motivovány prostředím, vybavením, hračkami a pomůckami. V neposlední řadě také včasnou pomocí učitelů hru rozvinout, obohatit, případně i usměrnit.

Ve třídách bylo cílevědomě vytvářeno tvořivé klima a u dětí byl pěstován pocit radosti a tvořivé činnosti. Učitelé učili děti správně přistupovat k problémům a úkolům, ale také chápat postoje jiných. Snažili se vzbudit zájem jednoho o druhého a navodit pocit blízkosti. Zvláště dobře se to dařilo u nejmladších dětí.

Ranním hrám byl ponechán jen velmi úzký časový prostor, děti, které přišly kolem osmé hodiny se již nestačily zapojit. V průběhu her učitelé vědomě podporovali tvořivé projevy dětí a jejich samostatnost. Byli celkově flexibilní při reagování a řešení vyvstalých problémů.

Skupiny dětí si často volily námětové, konstruktivní a stolní hry. Některé skupiny zejména mladších dětí vyžadovaly, aby si učitelé hráli s nimi.

Nedostatečné vyžití dětí při krácených ranních hrách bylo částečně kompenzováno zařazením spontánních činností ještě jednou během dopoledne. Většinou si děti utvořily stejné skupiny jako ráno a pokračovaly v již dříve započatých hrách. Navíc si jedna skupina prohlížela obrázkové knížky a objevily se i některé nové námětové hry. Za účasti učitelky několik dětí dramatisovalo dobře známou pohádku a další skupinka pak plnila roli diváků.

V důsledku velmi dobré organizace a motivace spontánních činností a díky vynikající interakci a komunikaci byly tyto činnosti celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Plánování a příprava vzdělávací činnosti jsou celkově velmi dobré, zřejmá je soustavnost pedagogické práce a odpovědný přístup k plnění stanovených úkolů. Používané formy a metody práce byly často frontální, ale nikdy nechyběla účinná zpětná vazba. Byly proto hodnoceny jako velmi dobré, motivace a hodnocení rovněž. Vynikající úroveň měly vztahy učitelů k dětem, ale také vzájemné vztahy mezi dětmi, jejich komunikativní schopnosti a orientace ve stanovených kompetencích.

Celkově měla kvalita vzdělávání velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Mateřská škola má zpracovaný plán práce, který obsahuje kapitolu označenou jako koncepce. Zde jsou také vyznačeny cíle se zaměřením na etickou a socializační oblast výchovy dítěte. Další část tvoří výchovně vzdělávací plán rozpracovaný zvlášť pro mladší a starší věkovou skupinu dětí. Vyznačené cíle jsou v souladu s programem výchovné práce. Ostatní dílčí plány jsou zaměřeny na spolupráci s rodinou, základní školou, zřizovatelem a na další vzdělávání pedagogů, rozvoj materiálně technické základny atd. Plán práce byl projednán a schválen pedagogickým sborem.

Plánování má velmi dobrou úroveň.

Organizování

Kromě místních navštěvují dvoutrídni mateřskou školu i děti z několika přilehlých obcí. Vzhledem k vyššímu počtu dětí ve druhém pololetí letošního školního roku byl pedagogický sbor posílen o jednoho učitele. V současnosti tedy výchovně vzdělávací činnost zajišťují čtyři pedagogové. Práce spojené s provozem školy zastává školnice, o chod školní jídelny pečuje kuchařka a vedoucí.

Učitelé kromě základní pedagogické činnosti plní dílčí úkoly, které jsou přesně vymezeny a definovány v ročním plánu práce.

Povinná dokumentace je vedena.

V informačním systému jsou preferovány osobní rozhovory, následně pak pedagogické a provozní porady. Informace trvalého charakteru jsou vyvěšeny na nástěnné tabuli v ředitelně. Časopisy Učitelské noviny a České slovo jsou uloženy centrálně na místě přístupném všem zaměstnancům. Odborný časopis se zaměřením na předškolní výchovu ve škole chybí. Není

tudíž ze strany školy dostatečně zajištěn přísun informací z hlediska vývoje a nových trendů v předškolní výchově včetně údajů z oblasti legislativy a právnické poradny speciálně zaměřené na problémy mateřských škol. Škola má rovněž citelný nedostatek současné odborné literatury. Nedostatek informovanosti v oblasti profesního působení se projevil v praxi např. zařazováním několika programově řízených činností v těsném sledu za sebou.

Pro rodiče je zpracován vnitřní řád, který jim podává základní informace. Režim dne je sice stanoven, ale pouze v hrubých rysech bez konkrétního obsahu. Nepodává rodičům přehled o všech činnostech dětí v průběhu dne. Všechny ostatní informace včetně informací podle zákona č. 106/99 Sb. o svobodném přístupu k informacím mají rodiče vyvěšeny na nástěnných tabulích v šatnách obou tříd. Dvakrát ročně jsou organizovány třídní schůzky s rodiči na kterých jsou rodiče seznámeni s plánem práce a výroční zprávou. Aktuální zprávy o dětech získávají rodiče při osobním každodenním kontaktu. Spolupráce s rodiči se soustřeďuje na přípravu vánoční besídky, dětského dne a pomoc škole při údržbě a drobných opravách zařízení.

Škola vyšla vstříc požadavkům rodičů a umožňuje dětem seznámit se s anglickým jazykem. Tuto činnost zajišťuje lektorka, za finanční úhradu od rodičů. Používání školních prostor pro tento účel je schváleno obecním úřadem.

O činnosti školy je veřejnost informována prostřednictvím místního tisku a školních slavností, které jsou veřejně přístupné. Mateřská škola se rovněž aktivně účastní různých výtvarných soutěží.

Organizační struktura předškolního zařízení a jeho informační systémy mají dobrou úroveň.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka má zpracovaná kritéria hodnocení pedagogických pracovníků, která využívá pro přidělování mimotarifních složek mzdy. Jedná se především o osobní příplatky méně již o mimořádné odměny.

Dalšího vzdělávání určeného pedagogickým pracovníkům se učitelky účastní. Nemohou však využívat nabídek vzdělávacích akcí v plné míře podle zájmu. Brzdou je špatná dopravní obslužnost a problém dostatečného zajištění provozu školy.

V mateřské škole pracuje učitel bez potřebné odborné a pedagogické způsobilosti. Přímoou metodickou pomoc mu poskytuje třídní učitelka. Způsob a postup vedení tohoto pracovníka je zaznamenán v zápisu z pedagogické porady.

Systém vedení a motivování pracovníků má dobrou úroveň.

Kontrolní mechanismy

Plán kontrolní činnosti ředitelky je součástí plánu práce. Kontrolní a hospitační záznamy vede ředitelka odděleně. Jsou stručné a přehledné. Mají vymezeny pozitivní a negativní jevy. Ředitelce slouží jako podklad pro závěrečné hodnocení a zpracování plánu výchovné a vzdělávací činnosti pro následující školní rok.

Kontrolní mechanismy mají velmi dobrou účinnost.

Hodnocení kvality řízení

Ve zpracovaném plánu práce jsou zahrnuty všechny okruhy činnosti školy. Kontrolní a hospitační činnost je prováděna systematicky, její výsledky jsou dále využívány. Rezervy jsou v dalším vzdělávání pedagogických pracovníků. Chybí zde výraznější motivace

k sebevzdělání, podpořená dostatkem současné odborné literatury. Nedostatečná pozornost je věnována profesní informovanosti v oblasti vývojových trendů v předškolní výchově a inovaci vzdělávání. Ve stanoveném režimu dne nejsou vyznačeny konkrétní činnosti a z informačního hlediska se jeví jako formální.

Celkově je kapitola řízení hodnocena jako dobrá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol čj. 135/95 a čj. ŠÚ 128/99
- Rozhodnutí o zařazení dítěte do mateřské školy
- Pracovní plán školy
- Přihlášky do mateřské školy
- Evidenční listy dětí
- Přehledy docházky
- Rozhodnutí o výjimce z počtu dětí (bez čj.)
- Personální dokumentace (jmenování ředitelky, pracovní smlouvy a pracovní náplně)
- Přehledy výchovné práce
- Vnitřní řád školy
- Zápisy z kontrolní a hospitační činnosti ředitelky
- Zápisy z pedagogických a provozních porad
- Doklady o absolvování dalšího vzdělávání pedagogů
- Zpráva ČŠI z r. 1993
- Hospitační záznamy inspektorek

ZÁVĚR

Pozitiva:

- Přítomnost muže - učitele ve výchovně vzdělávacím procesu u dětí předškolního věku
- Stálá modernizace prostředí
- Efektivní hospodaření se státními finančními prostředky
- Využívání závěrů z kontrolní a hospitační činnosti ředitelky v další činnosti školy

Negativa:

- Nejsou aktualizovány informace na nástěnce
- Denní režim mateřské školy je formulován velmi nesrozumitelně
- Pitný režim neprobíhal v souladu s hygienickými požadavky, v umývárkách tekla pouze studená voda
- Školní knihovna není inovovaná, nedostatek současné odborné literatury a časopisů
- Přetěžování dětí řazením dvou programově řízených činností v těsném sledu po sobě
- Krácení ranních her

- Nízký podíl pedagogických pracovníků na dalším vzdělávání

Vzhledem k velmi dobré kvalitě vzdělávání a dobrému řízení měla činnost školy jako celku velmi dobrou úroveň.

Finanční prostředky přidělené škole státem jsou využívány efektivně ve prospěch dětí a výchovně vzdělávací činnosti školy.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Alena Smrčková	Alena Smrčková v. r.
Členové týmu	Mgr. Helena Hyspecká	Helena Hyspecká v. r.

V Táboře dne 15. června 2000

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 27. 6. 2000

Razítko

Ředitelka předškolního zařízení	Podpis
Alena Vojtěchová	Alena Vojtěchová v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Jindřichův Hradec Sládkova 319/II 377 01 Jindř. Hradec	2000-07-12	185/2000
Zřizovatel: Obec Chlum u Třeboně OÚ, Náměstí 115, 378 04 Chlum u Tř.	2000-07-12	186/2000

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány